

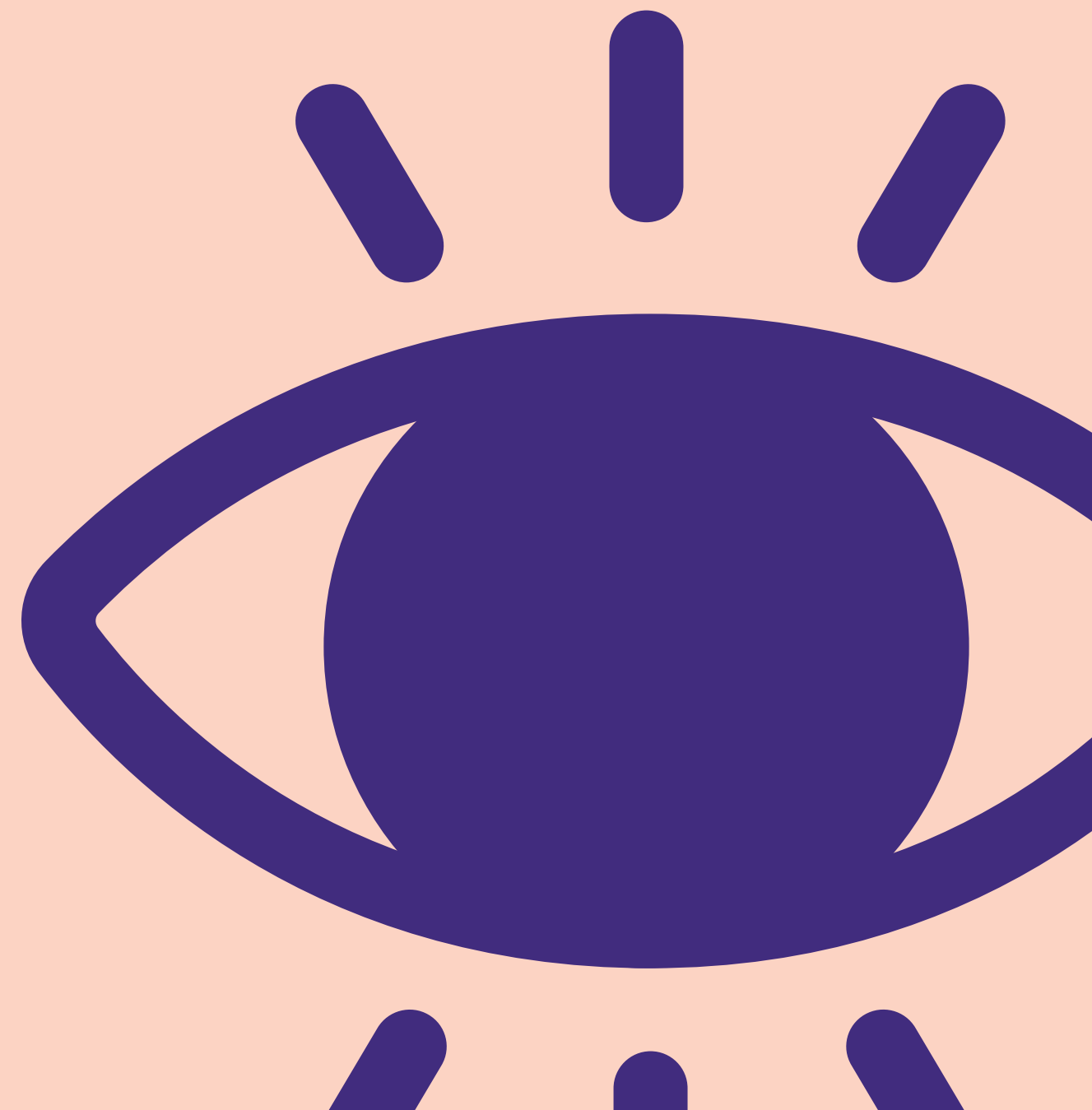

Commissie van Toezicht
voor Jeugdinstellingen

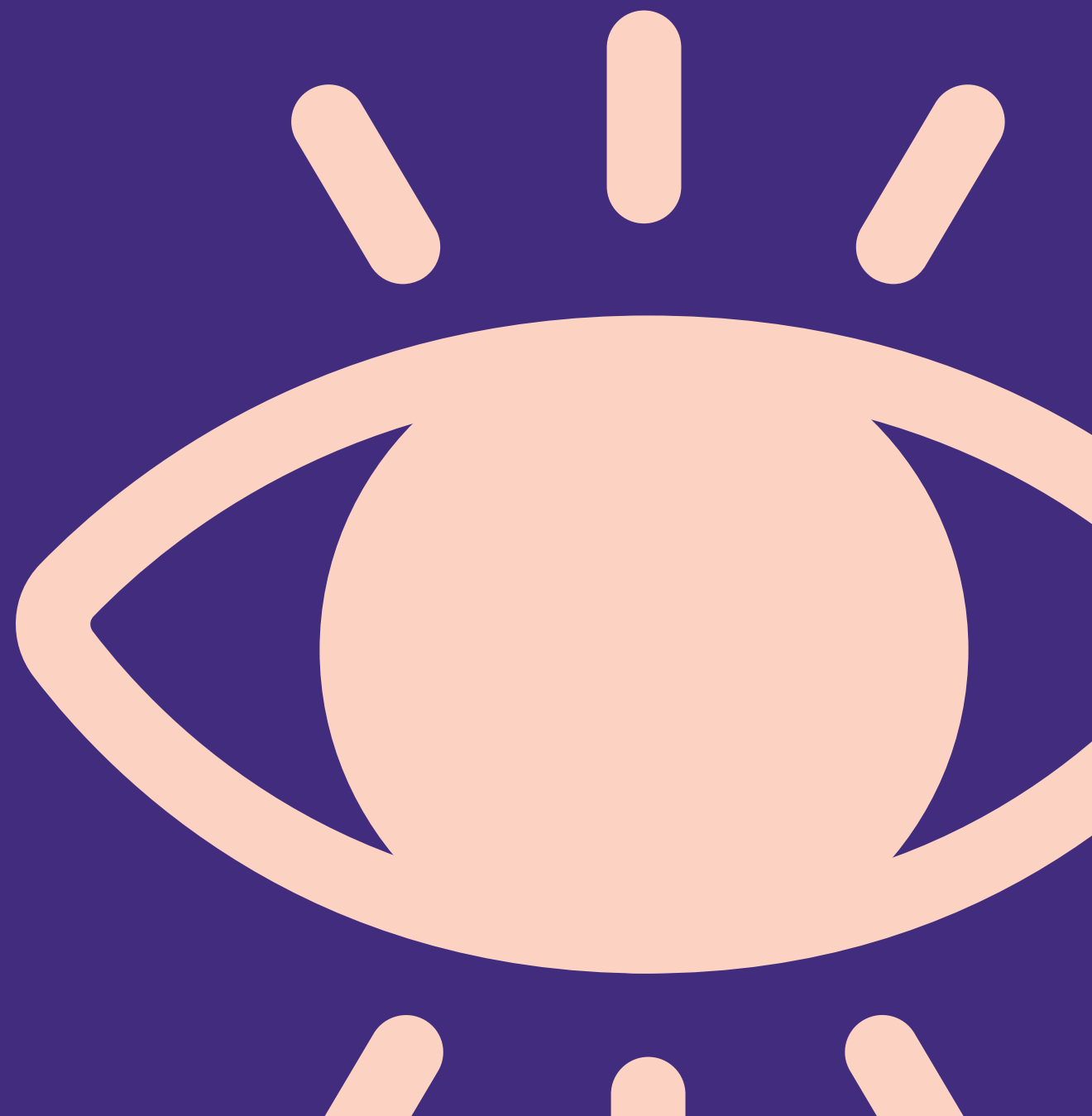
Jaarverslag 2021

Caroline Vrijens
Eline Strik

DATUM 11/05/2022

Een bewogen jaar...

...omdat de jeugdhulp evolueert

- Positief leefklimaat vindt echt ingang
- CVTJ en voorzieningen werken vlot samen

...omdat de jeugdhulp evolueert

- Decreet Jeugddelinquentierecht
- Werkzaamheden rechtspositie

...door corona

- Maak de balans op en behoud wat waardevol bleek
- Behoud het beeldbellen

...voor de commissie zelf

- Van vier “proeftuinen” naar negen “voorzieningen Veilig Verblijf”
- Naar 20 maandcommissarissen
- Personeelswissel

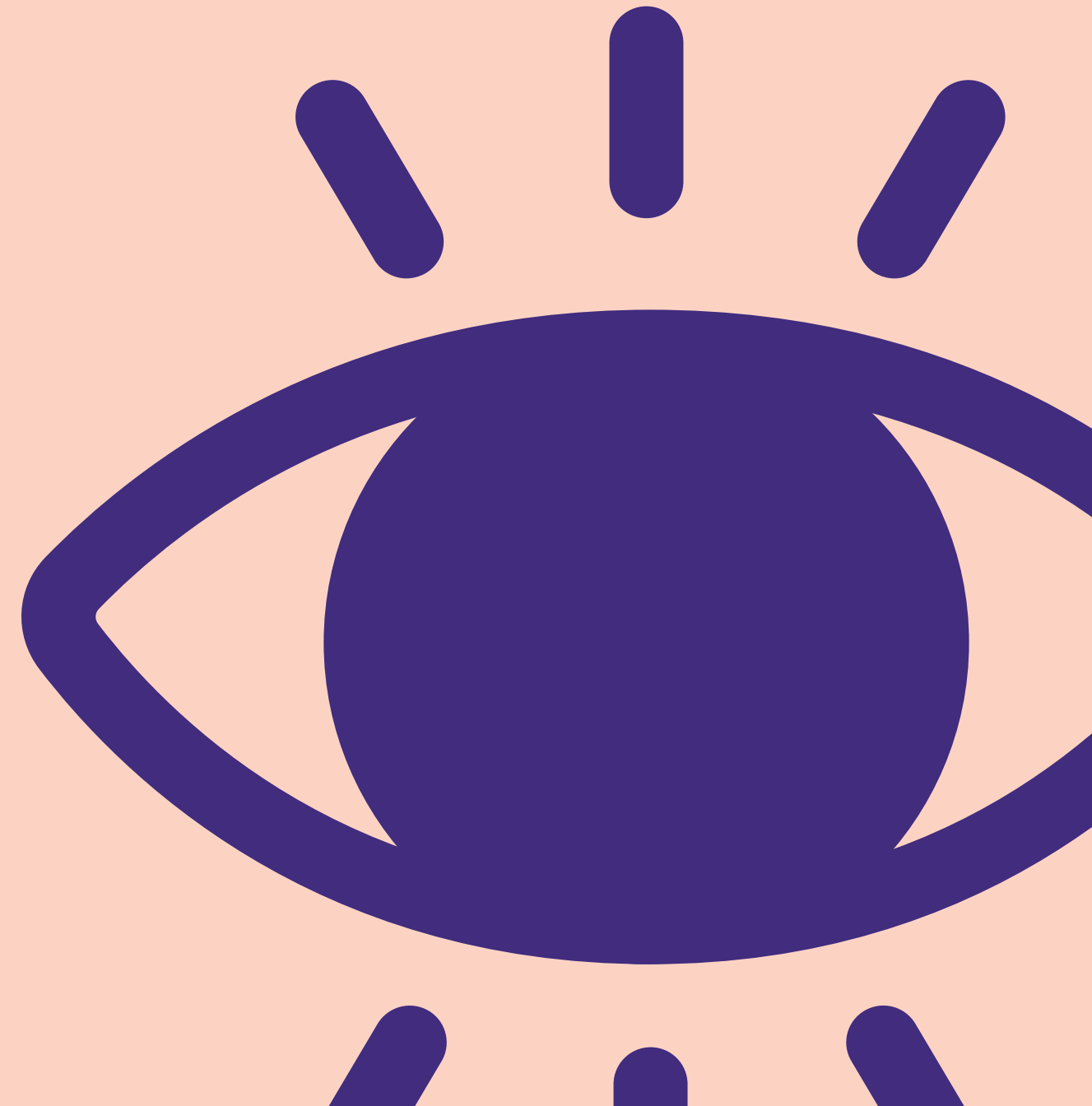
Een complex jaar

- Jongeren die tussen jeugdhulp, psychiatrie en VAPH vallen. Instellingen leveren zorg en maatwerk, maar we zagen jongeren wiens rechten ernstig in het gedrang kwamen
- Niet nieuw – maar we zagen de spanning afgelopen jaar nog toenemen
- Grote impact op jongeren met een complexe hulpvraag, de andere jongeren in de voorzieningen en op begeleiding
- Afzondering als antwoord?

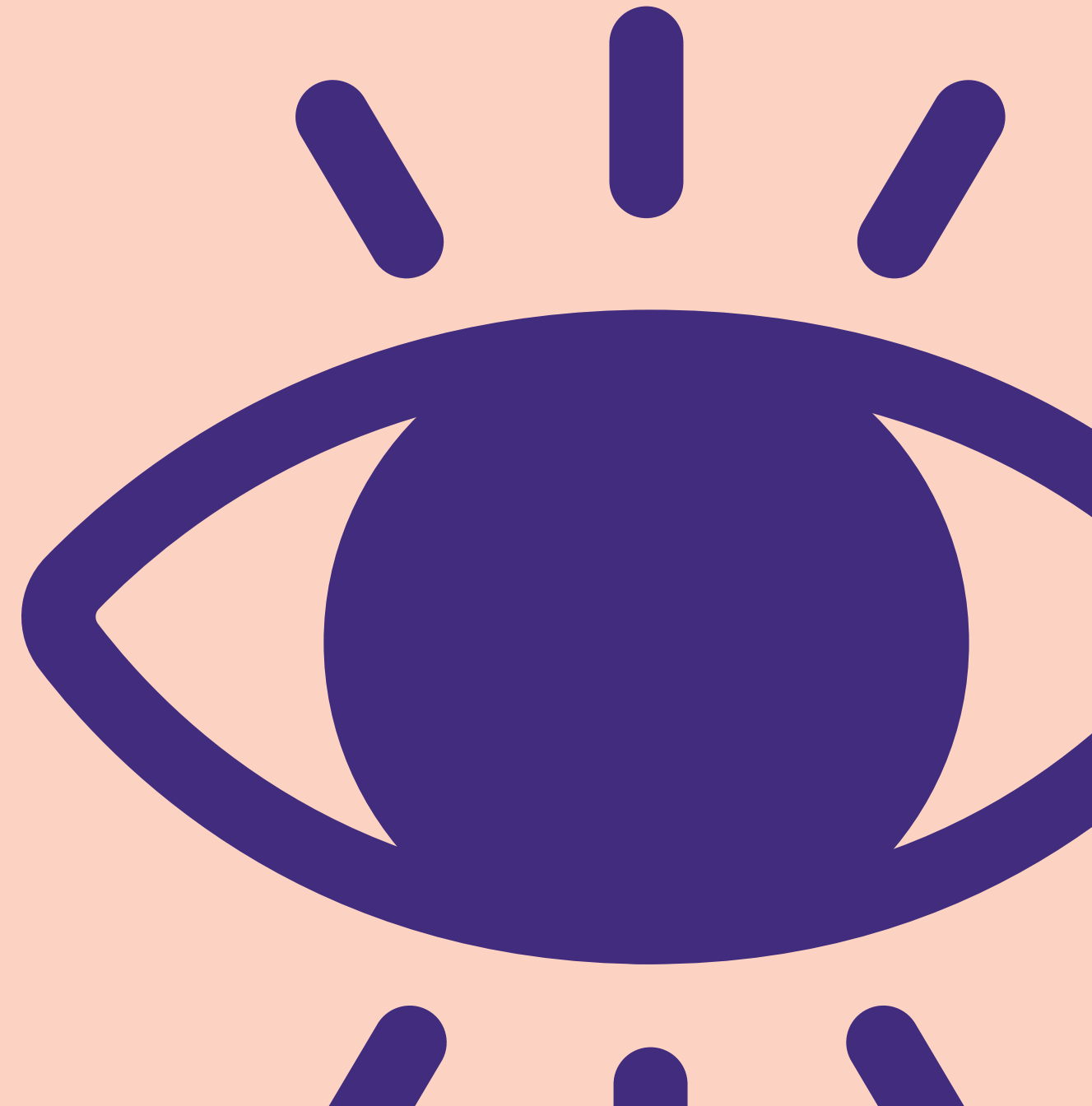

“Met dit meisje gaat het al een tijdje niet goed. Ze doet heel veel suïcidepogingen. De begeleiders van de leefgroep zitten op hun tandvlees. Als ik op bezoek kom, zit ze weer in isolatie. Dat gebeurt bij haar regelmatig. Het meisje ligt op haar matras in de kale ruimte. Er is alleen een wc en een grote klok. Ze heeft een T-shirt aan dat niet stuk kan. Ze vertelt over haar pogingen, het bonken met haar hoofd en het krassen. Ik ga gehurkt naast haar zitten en probeer een gesprekje aan te knopen. Ik begrijp de angst, de machteloosheid, de begeleiders. Maar is isolatie de oplossing?”

Maandcommissaris gemeenschapsinstelling

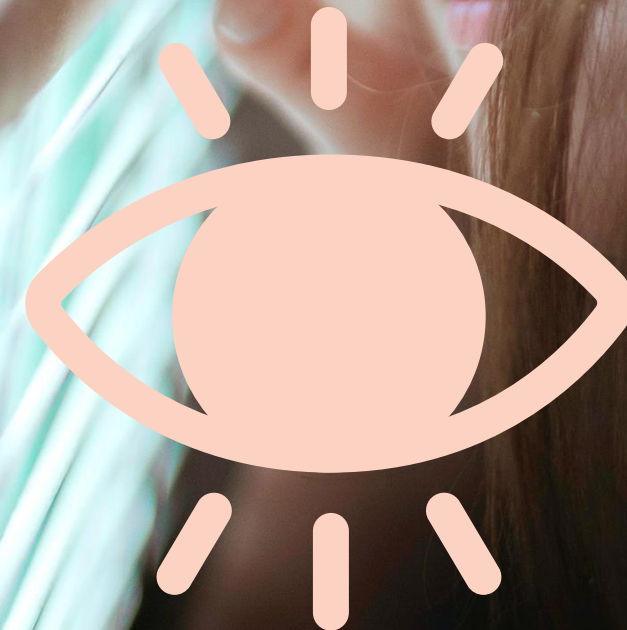
“Ik heb het gevoel dat ze me vergeten. Normaal blijven meisjes hier zes maanden. Ik zit hier nu al anderhalf jaar. Ze vinden geen plek voor mij. Ik weet niet waar ik naartoe zal gaan en wanneer dat ooit verandert. Ik zie alleen voortdurend nieuwe meisjes binnenkomen en weer vertrekken, terwijl ik altijd blijf. Het voelt alsof ik bij elk nieuw meisje achteruit geduwd word.” *Jongere in veilig verblijf*

Een complex jaar

Aanbevelingen:

- Geef alle jongeren gepaste zorg. Onderzoek welke omkadering nodig is om die te bieden.
- Bouw samenwerking met geestelijke gezondheidszorg verder uit
- Zorg voor uitstroommogelijkheden

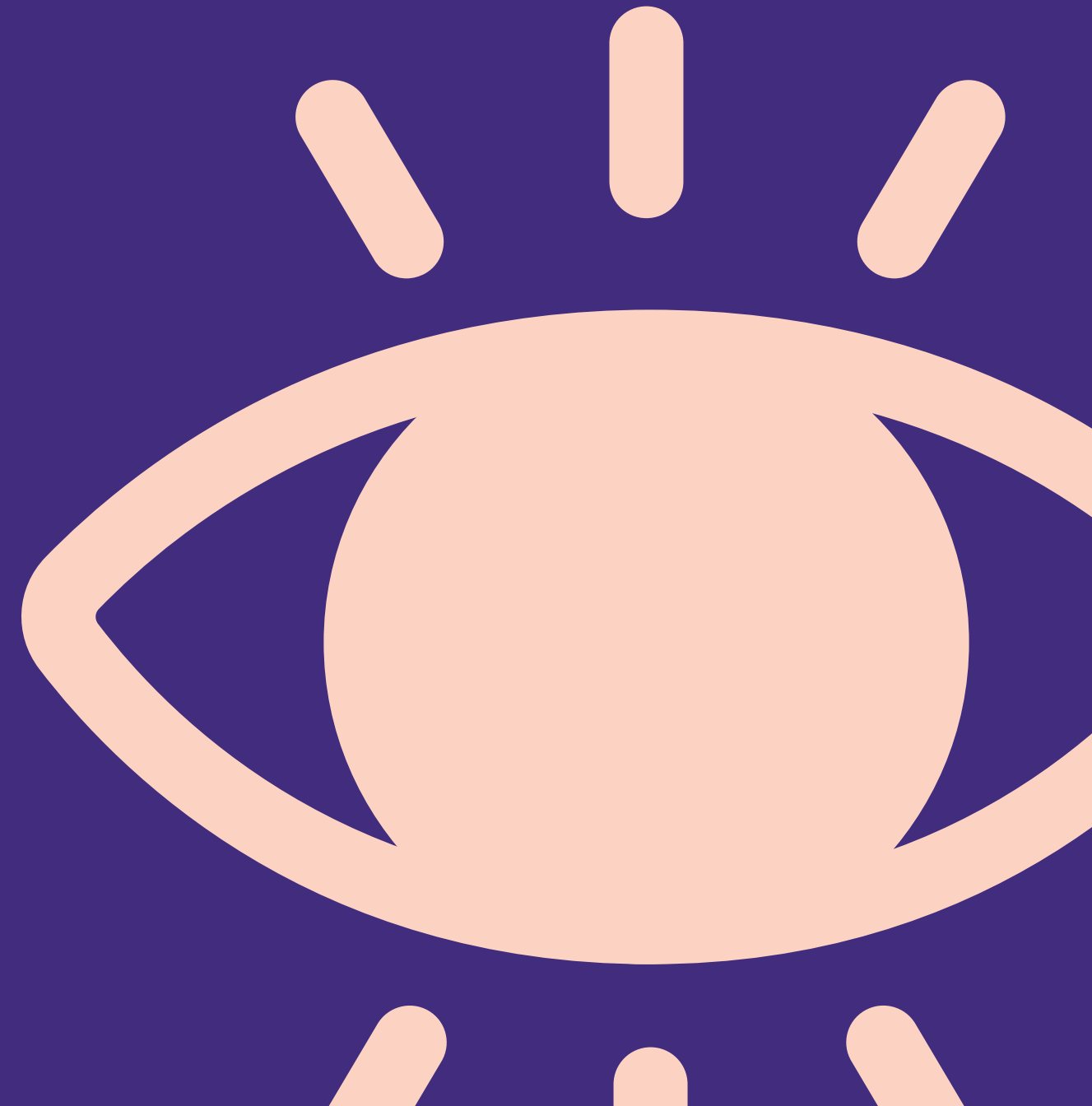
Een complex jaar

Aanbevelingen

- Zorg dat personeel veerkracht behoudt om zorg op maat te bieden
- Monitor het effect van het nieuwe decreet Jeugddelinquentierecht op de in- en uitstroom
- Blijf suïcidepreventieplannen evalueren

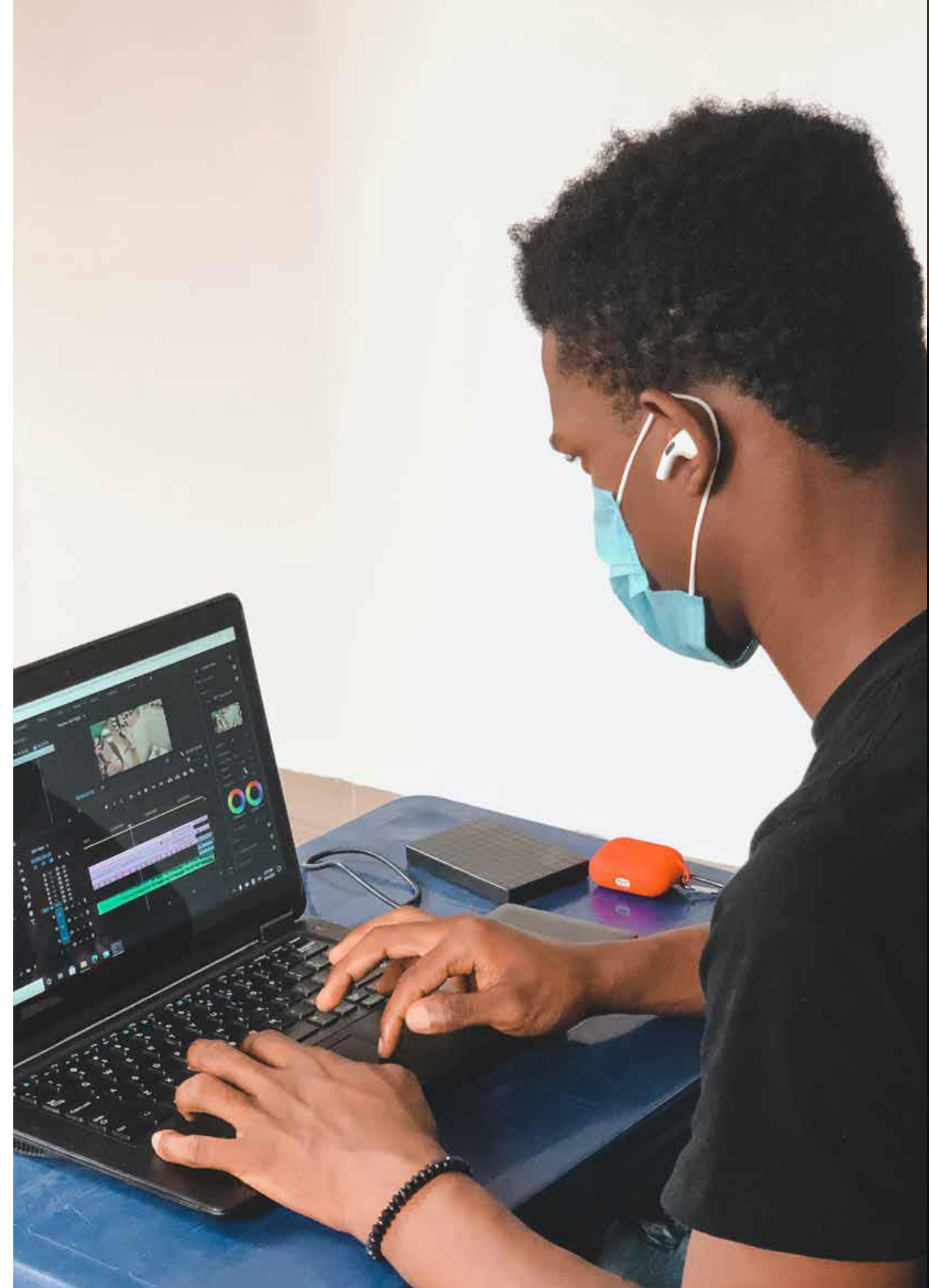
Onderwijs

Onderwijs

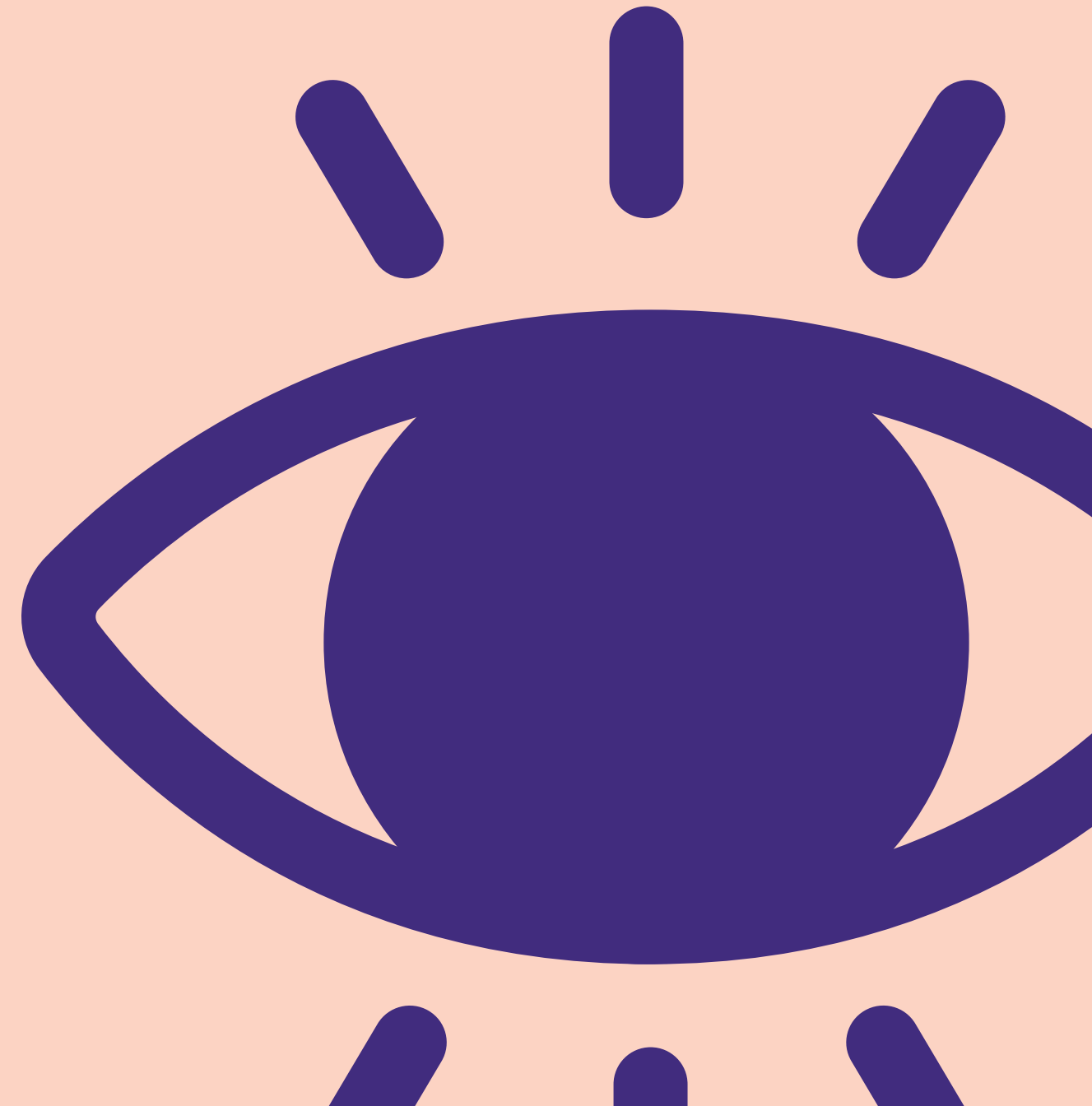
Jongeren leren nuttige vaardigheden, maar werken niet aan hun diploma. Ze wijzen op deze limieten:

- Beperkt aantal praktijkrichtingen
- Geen ASO
- Meisjes voelen zich in genderstereotypen gedwongen
- Geen attesten of diploma's

“Als jongeren een thuisschool hebben, proberen we samen te werken. De school stuurt ons dan lesmateriaal, zodat de jongeren daaraan kunnen werken tijdens hun verblijf. In de examenperiode kunnen jongeren hier theorie-examens afleggen. We maken afspraken over hoe we afgewerkt lesmateriaal en examens kunnen terugbezorgen aan de school.”

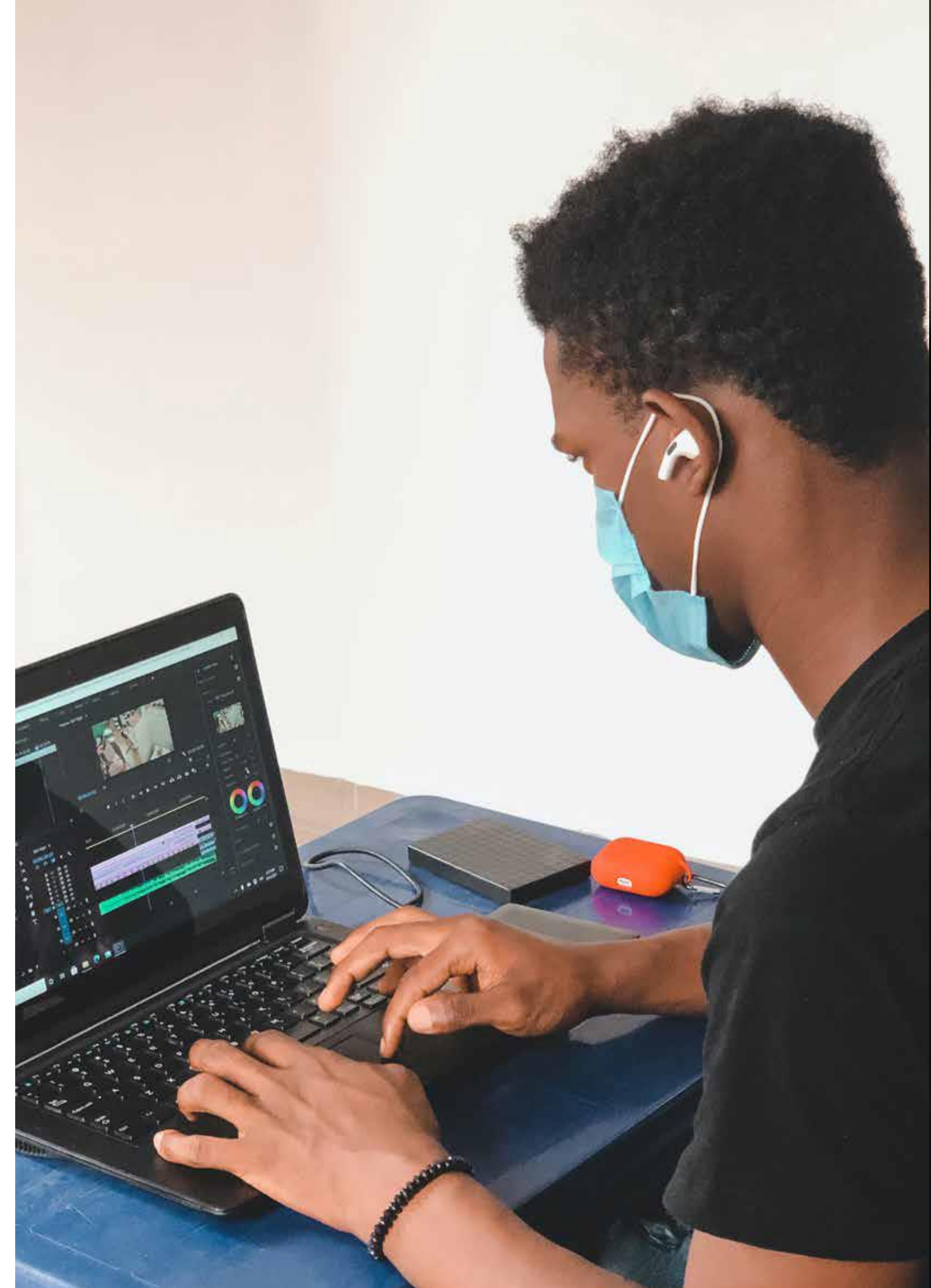
*Onderwijscoördinator
gemeenschapsinstelling*

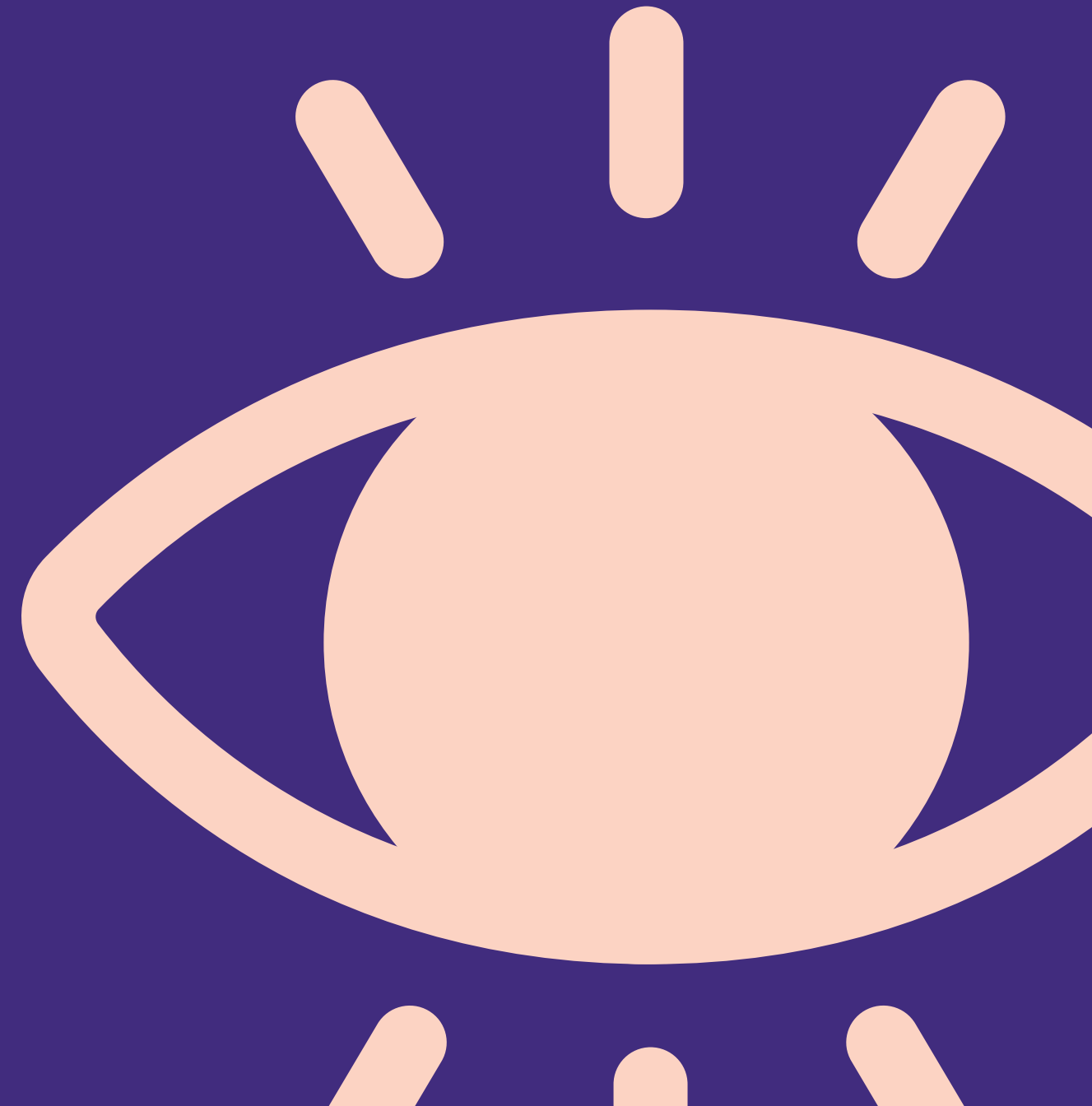
Onderwijs

Aanbevelingen

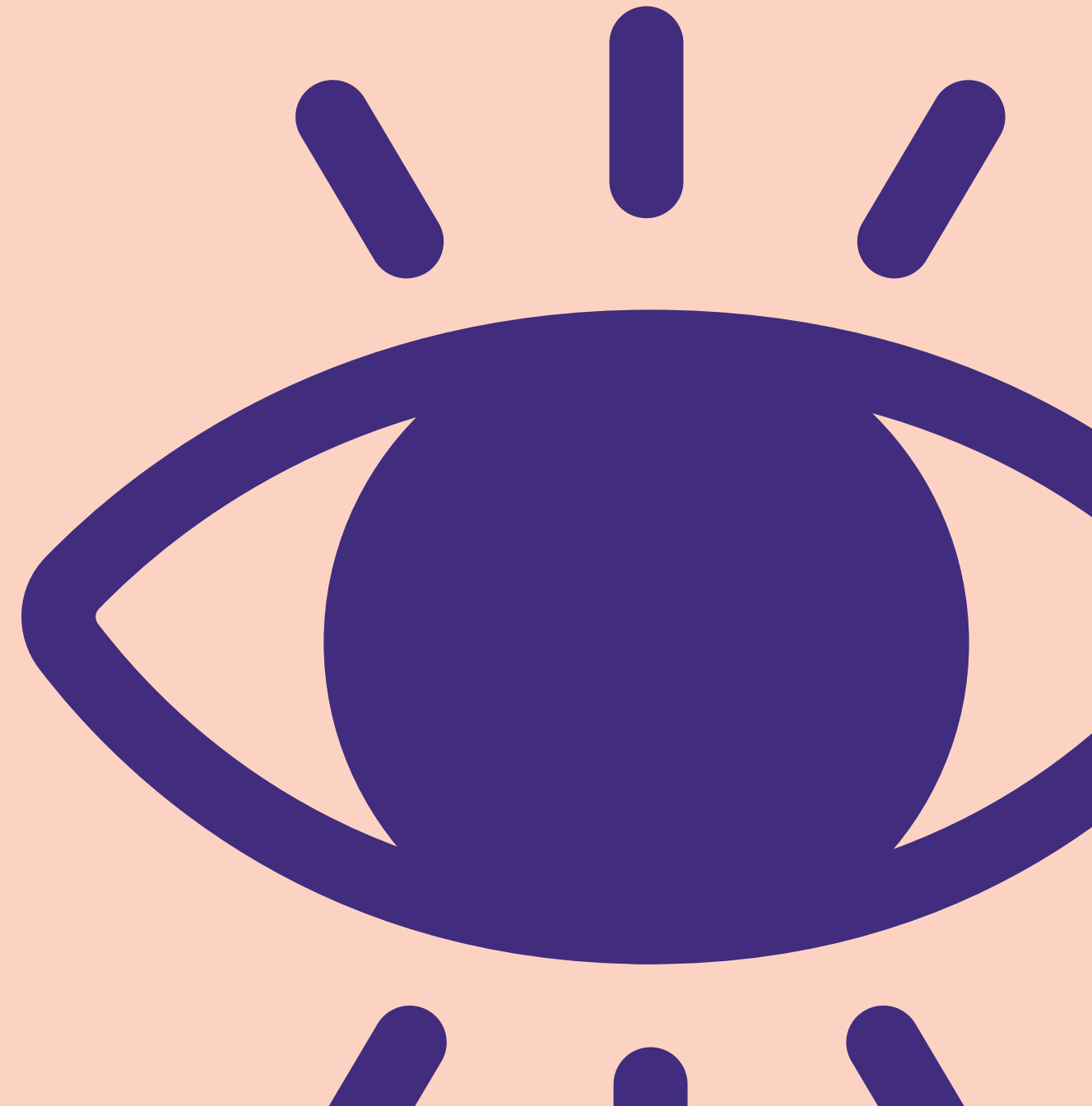
- Respecteer het principe van onderwijsequivalentie in de gemeenschapsinstellingen, met een volwaardig curriculum dat ook buiten erkend wordt.
- Bekijk met de voorzieningen voor veilig verblijf waar er intern onderwijs nodig is en hoe je ook daar onderwijsequivalentie kunt bereiken.
- Blijf samenwerken met externe scholen, waar dat kan door leerlingen buiten naar school te laten gaan en door te investeren in samenwerking met scholen.

Contact met de buitenwereld

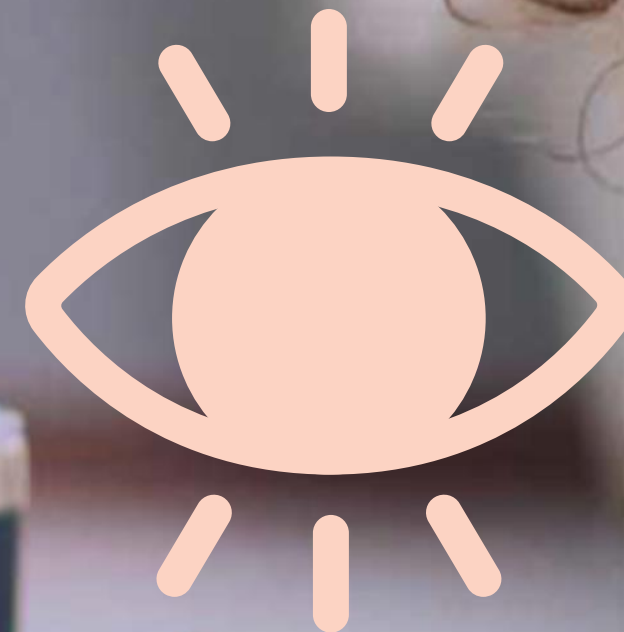
“Ik heb mijn ouders nu een maand niet kunnen knuffelen, dat doet pijn. Mijn vader is hartpatiënt. Ik ben bezorgd over hem, en zou graag thuis zijn om hem te helpen.”
Jongere gemeenschapsinstelling

Buitenwereld

Contact met je familie en vrienden houden is superbelangrijk:

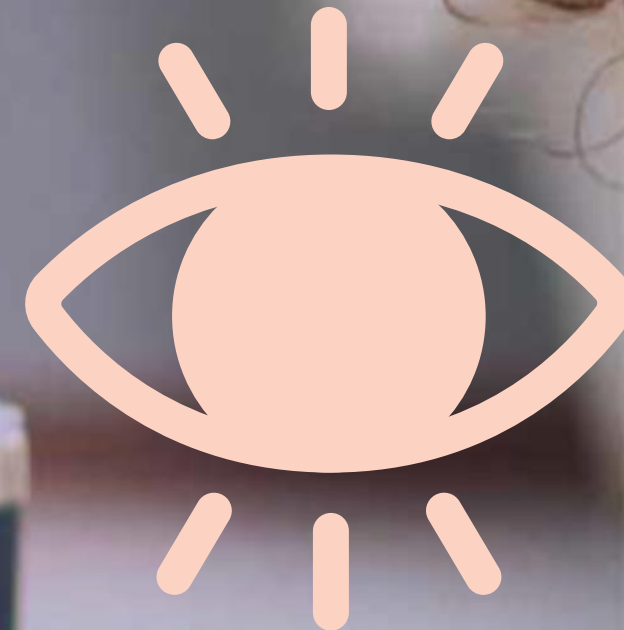
- Belmomenten en bezoeken mogen van jongeren gerust meer zijn
- Instellingen zijn niet altijd bereikbaar
- Jongeren vragen privacy tijdens bezoeken

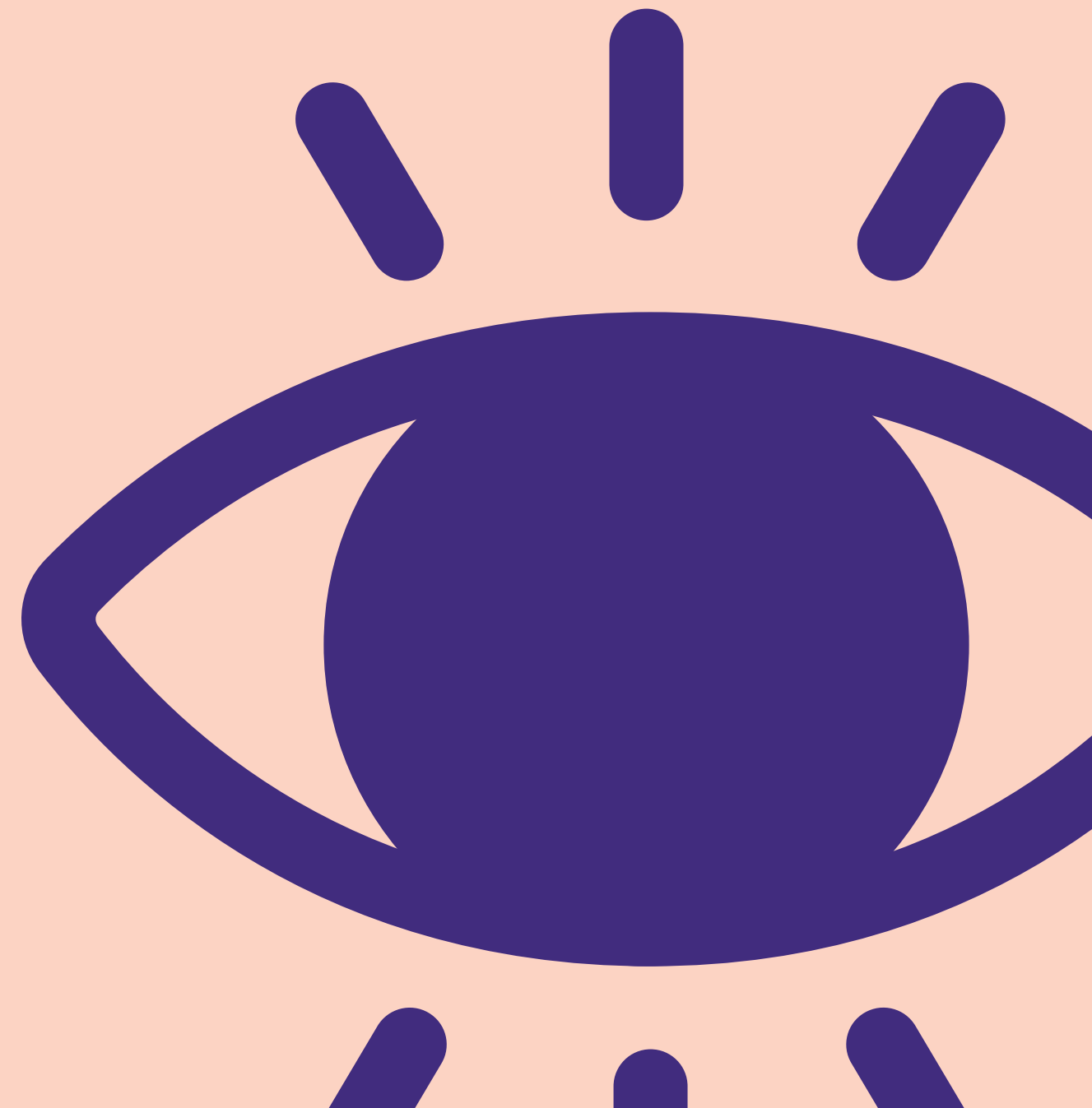
Buitenwereld

Contact met je familie en vrienden houden is superbelangrijk:

- Contact met broers en zussen is niet altijd evident
- Vriendschappen en relaties worden niet altijd serieus genomen

“Ik hoop dat ik naar huis mag gaan, maar mijn consulent maakt me onzeker. Ik heb al verschillende keren geprobeerd haar te bereiken, maar dat lukt niet. Ik heb zoveel vragen voor haar. Zal ze voor mij pleiten? Ik kan er niet van slapen, de stress vreet aan mijn gedachten.” *Jongere gemeenschapsinstelling*

Buitenwereld

Jongeren vragen ook contact met professionals

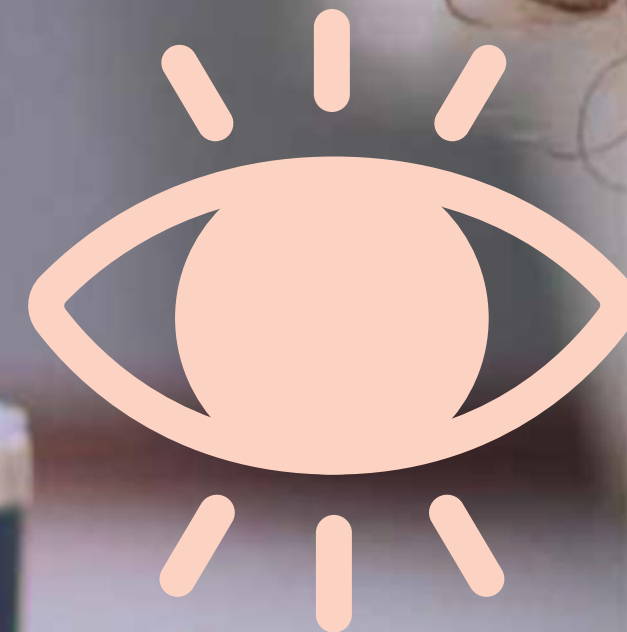
- Consulent, advocaat en jeugdrechter zijn vaak moeilijk bereikbaar
- Het is fijn als hulpverleners waarmee je al een goede band hebt kunnen langskomen

Buitenwereld

Aanbevelingen:

- Zorg dat instellingen bereikbaar zijn
- Behoud het beeldbellen
- Wees flexibel met bezoeken en telefonisch contact

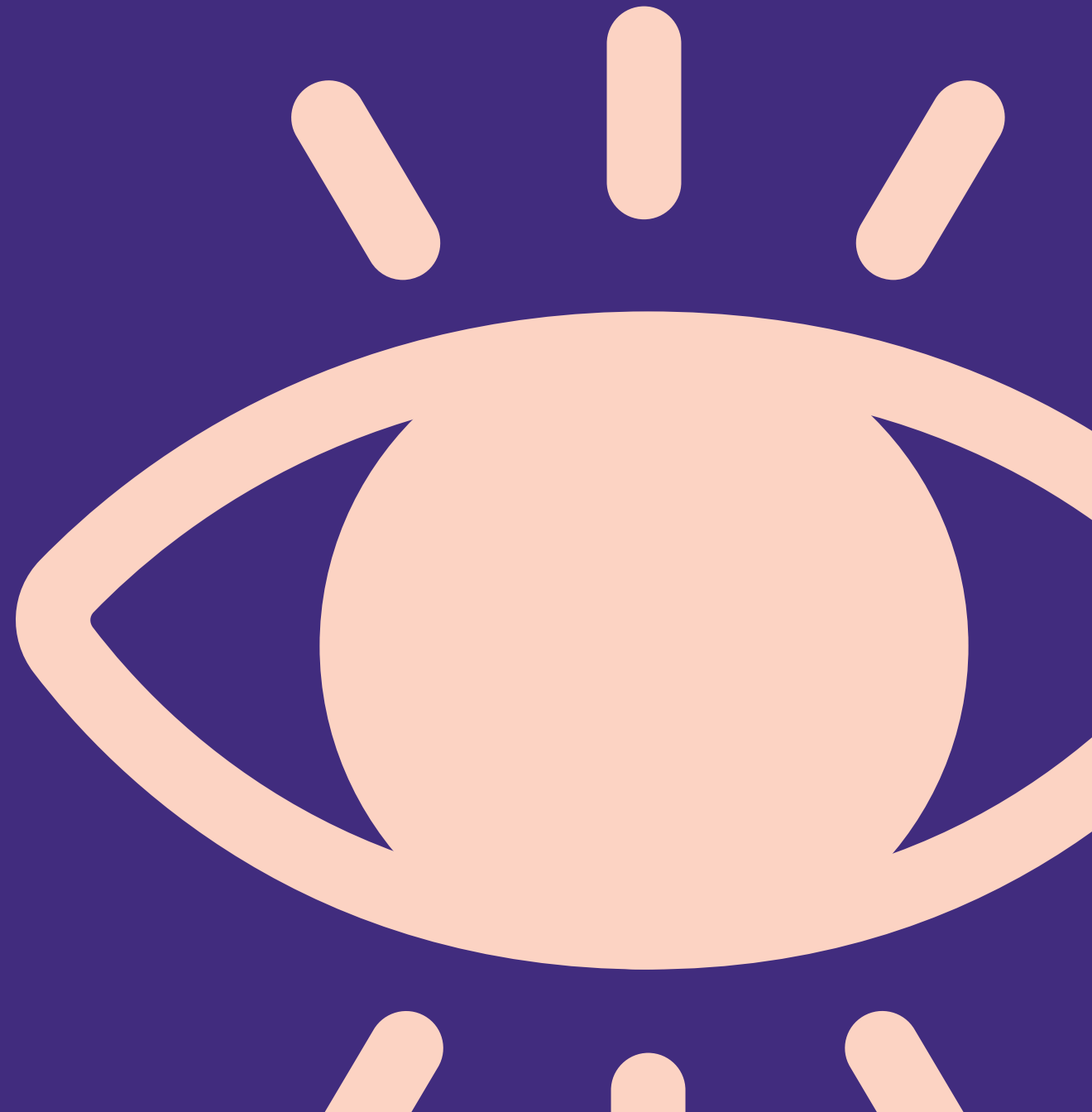
Buitenwereld

Aanbevelingen:

- Zorg dat jeugdrechter, consulent en advocaat bereikbaar zijn
- Maak contact met broers en zussen mogelijk
- Geef jongeren die in beroep willen gaan voldoende informatie

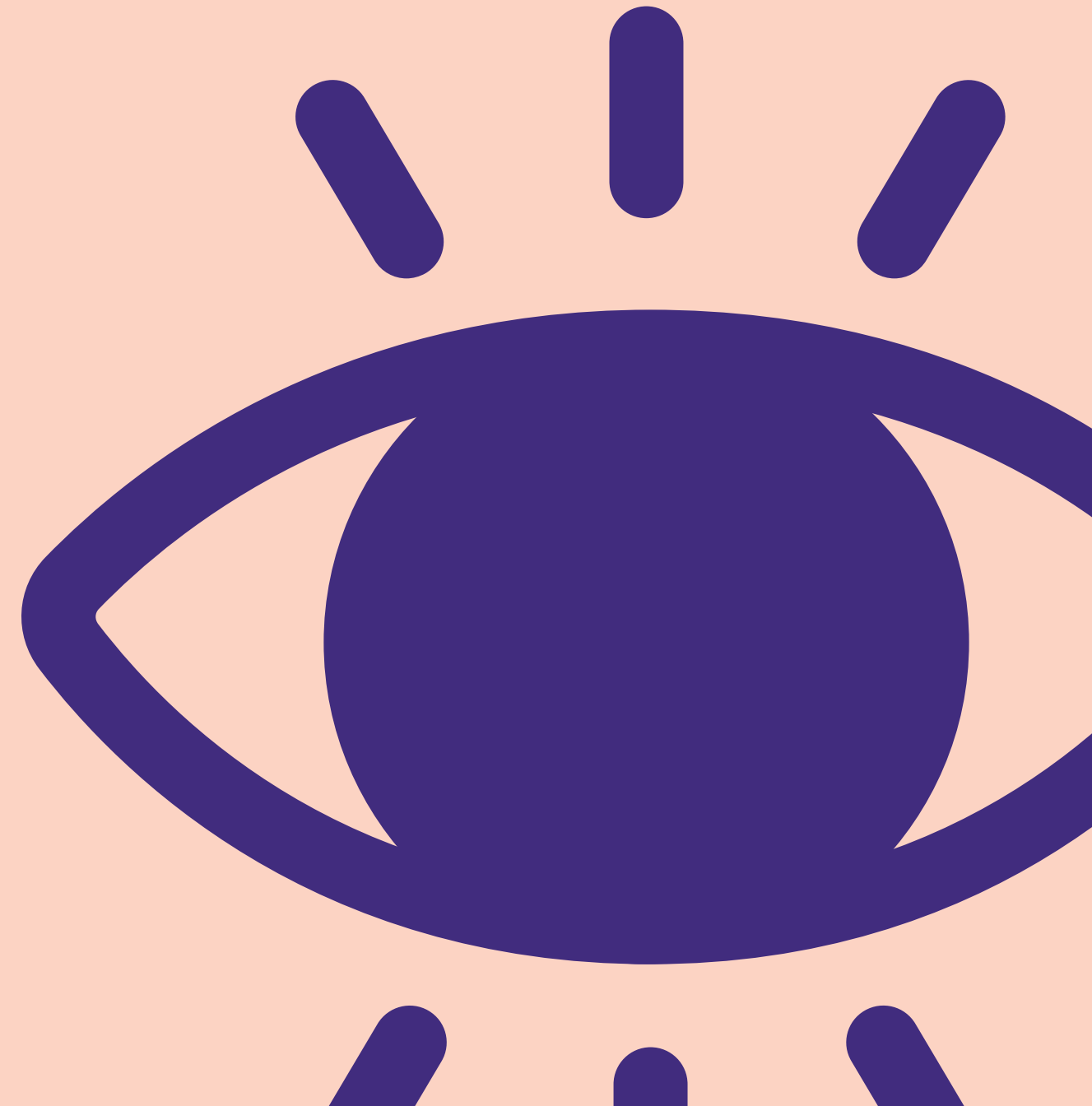
Werking

“Bij mijn bezoek zeiden alle jongeren dat ze een goeie band hebben met hun individueel begeleider. Ze hebben het gevoel dat ze met alles terecht kunnen bij hun individueel begeleider, maar dat er gewoon geen tijd is om echt individueel met de jongeren aan de slag te gaan. Drie jongeren zeiden dat de begeleiders veel administratieve verplichtingen hebben, zodat ze weinig tijd over hebben om echt met de jongeren zelf bezig te zijn.”

Maandcommissaris gemeenschapsinstelling

“We krijgen als boodschap dat de begeleiders ziek worden door ons gedrag. Dat is niet prettig om te horen, en wij zijn daar toch niet verantwoordelijk voor?” *Jongere in gemeenschapsinstelling*

Aanbeveling

Trek genoeg budget uit en zorg voor genoeg medewerkers om de rechten van jongeren in geslotenheid te waarborgen. Onderzoek de redenen voor het personeelstekort en -verloop en pak deze aan.

“Ongeacht onze feiten, zijn we nog steeds jongeren en niet per se slecht. We hebben jeugdhulp nodig. En we verdienen een tweede kans.”

Commissie van Toezicht
voor Jeugdinstellingen